

Zleceniodawca:

**Krajowe Forum Dyrektorów
Zakładów Oczyszczania Miast
Zielona Góra**

Wrocław, 19 stycznia 2015 r.

Opinia prawna

w sprawie dopuszczalności wliczania do poziomów recyklingu w składanych przez gminy sprawozdaniach - makulatury, tworzyw sztucznych, szkła i metali otrzymywanych przez podmioty, prowadzące prywatne skupy surowców wtórnych

1. Przedmiot opinii

Celem niniejszej opinii jest udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) Czy, a jeżeli tak, na jakiej podstawie prawnej można włączyć zbieranie i przekazanie do recyklingu przez punkty skupu surowców wtórnych odpady surowcowe, takie jak: makulatura, tworzywa sztuczne, szkło i metale, celem wyliczenia przez gminy faktycznie uzyskanego na swoim terenie w danym roku, wymaganego odpowiedniego poziomu recyklingu tych odpadów?
- 2) Czy można wykorzystać informacje składane do Urzędu Marszałkowskiego w ramach rocznego sprawozdania, podmiotu prowadzącego punkt skupu, do wyliczenia przez gminę w danym roku poziomów recyklingu?
- 3) Czy można żądać od prowadzących skup surowców wtórnych dokonania wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych?
- 4) Czy istnieje inny sposób umożliwiający objęcie wyliczeniem uciekającego gminom faktycznie zbieranego strumienia tych odpadów ?

2. Podstawa prawna

Opinia została sporządzona w oparciu o analizę następujących przepisów:

- ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj.: Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm. - dalej jako: „u.o.”),
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm. - dalej jako: „u.c.p.g.”),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2012, poz. 645),
- ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz. U. z 2005 r., Nr. 180 poz. 1495),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, Dz. U. 2005 r., poz. 64, poz. 565.

3. Stan faktyczny

Gminy zobowiązane są na podstawie art. 3b u.c.p.g. do dnia 31 grudnia 2020 r. do osiągnięcia w danym roku poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, w wysokości co najmniej 50 % wagowo.

Podstawowe informacje odnośnie ilości odpadów odebranych w danej gminie od właścicieli nieruchomości oraz o ilości odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi gminy otrzymują od podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Podmioty odbierające odpady to firmy wpisane do gminnego rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zobowiązane do sporządzania sprawozdań kwartalnych. W oparciu o dane pochodzące z tych sprawozdań, gmina oblicza strumień odpadów poddanych recyklingowi.

Niezależnie od strumienia odpadów komunalnych przekazywanych przez podmioty odbierające odpady do przetworzenia, duża część odpadów zbieranych selektywnie w rozstawionych pojemnikach u właścicieli nieruchomości trafia do prywatnych punktów skupu surowców wtórnych. Procederem ich opróżniania zajmują się tak zwani „zbieracze”, w ramach procederu wybierania z pojemników segregacyjnych najbardziej wartościowych

surowców. Do punktów tych trafiają również odpady komunalne gromadzone poza pojemnikami, sprzedawane przez osoby prywatne i zakłady pracy. Odpady z punktów skupu surowców wtórnych poddawane są następnie recyklingowi.

W związku z faktem, iż strumień odpadów przekazywanych do punktów skupu surowców wtórnych jest stosunkowo duży, a także stosunkowo duża jest ilość przekazywana następnie do odzysku, należałoby ujmować te odpady przy obliczaniu osiąganego przez gminy poziomu recyklingu odpadów surowcowych.

4. Analiza prawna.

Ad. 1)

Czy, a jeżeli tak, na jakiej podstawie prawnej można włączyć zbieranie i przekazanie do recyklingu przez punkty skupu surowców wtórnych odpady surowcowe, takie jak: makulatura, tworzywa sztuczne, szkło i metale, celem wyliczenia przez gminy faktycznie uzyskanego na swoim terenie w danym roku, wymaganego odpowiedniego poziomu recyklingu tych odpadów?

Zgodnie z art. 3b u.c.p.g. „...gminy zostały zobowiązane do osiągnięcia do 31 grudnia 2020 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji **odpadów komunalnych**: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła w wysokości 50 %”. Powyższe uregulowanie zostało wprowadzone ustawą z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897). Zgodnie z uzasadnieniem projektu do znowelizowanej ustawy działania nakierowane na osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu i odzysku mają na celu realizację postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, zwanej dalej: dyrektywą ramową 2008/98/WE.

Osiągnięcie przez gminy poziomów odzysku odpadów komunalnych ma być możliwe dzięki nałożeniu na właścicieli nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych (tzw. selektywne zbieranie odpadów „u źródła”) oraz poprzez nałożenie na przedsiębiorców i egzekwowanie obowiązku odpowiedniego przetworzenia „surowcowych” odpadów komunalnych, i to zarówno tych zebranych selektywnie, jak i tych, które znalazły się w zmieszanych odpadach komunalnych.

Regulacje w zakresie sposobu obliczania poziomów odzysku zawiera natomiast *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowana do ponownego użycia odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* (Dz. U. 2012 r. poz. 645). Zgodnie z § 3 ust. 1 nin. rozporządzenia poziom odzysku jest wyliczany, jako stosunek łącznej masy odpadów poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, **pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych**, wyrażona w Mg - do łącznej masy wytworzonych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, **pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych**.

Również w art. 9q ust. 1 u.c.p.g. wskazuje jedynie, że gmina sporządza sprawozdanie „z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi”. Pojęcie „**gospodarowania odpadami**” zostało zdefiniowane w art. 3 ust.1 pkt 2 u.o., zgodnie z treścią którego jest to „zbieranie , transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami”.

Ustawodawca nie nakłada w omawianym zakresie żadnych dodatkowych ograniczeń, w szczególności nie rozróżnia podmiotów, które dostarczają odpady komunalne do przetworzenia (odzysku, w tym recyklingu), czy też miejsc, do których odpady te są dostarczane przed przekazaniem ich do recyklingu. Istotne jest tylko to, z jakiego strumienia dany odpad pochodzi, tj. czy jest odpadem komunalnym.

Wobec powyższego, punktem wyjścia dla ustalenia, czy odpady surowcowe, takie jak makulatura, tworzywa sztuczne, szkło i metale, które trafiły do punktu skupu, a następnie zostały przekazane do recyklingu mogą być ujęte w sprawozdaniach gmin celem wykazania, że dana gmina osiągnęła wymagany poziom odzysku jest odpowiedź na pytanie, czy odpady te mają charakter komunalny.

Zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 pkt 7 u.o. za odpady komunalne uznaje się „*odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania*

odpadów, która nie zmienia w sposób znaczący ich właściwości". Jeżeli więc do punktów skupu trafiły odpady, które zostały „wyjęte” z pojemników znajdujących się na nieruchomościach zamieszkałych (pojemników przypisanych do gospodarstw domowych), to odpady te pozostają odpadami komunalnymi, a co za tym idzie z założenia ustawodawcy winny być uwzględniane w wyliczeniach poziomów recyklingu.

W przypadku odpadów pochodzących z nieruchomości niezamieszkałych, ocena, czy dany odpad ma charakter odpadu komunalnego budzi większe, zwłaszcza praktyczne wątpliwości. Ustawodawca nie daje bowiem jasnej odpowiedzi, jakie odpady są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych „ze względu na swój charakter lub skład”. W ślad za opiniami dostępnymi na stronach internetowych Ministerstwa Środowiska przyjąć można, że odpadami komunalnymi powstającymi na nieruchomościach niezamieszkałych są odpady związane z bytowaniem na tych nieruchomościach pracowników oraz – w przypadku sklepów, punktów usługowych itp. – klientów. Są to więc odpady pochodzące z pojemników zlokalizowanych w częściach socjalnych zakładów przemysłowych, biur, sklepów oraz z pojemników ogólnie dostępnych dla klientów tego typu podmiotów. Przyjąć należałoby więc, że jeśli odpady o takim charakterze zostaną przekazane do punktu skupu, będą to nadal odpady komunalne, które winny być ujęte w wyliczeniach poziomów recyklingu.

Z powyższych względów nie ma przeszkód prawnych ku temu, by odpady, które trafiły do punktów skupu ująć w wyliczenia i sprawozdaniach gminy, o ile potwierdzone zostanie, że są to odpady o charakterze komunalnym.

Potwierdzeniem powyższego stanowiska jest opinia podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska z dnia 9 kwietnia 2014 r. , przy czym w treści jej wskazano na jeszcze jeden praktyczny aspekt problemu, a mianowicie:

*„W opinii resortu środowiska nie ma gwarancji, że odpady zebrane w punkcie skupu surowców wtórnych pochodzą z terenu gminy, w której ten punkt się znajduje, **chyba że jest prowadzona ewidencja, która pozwala określić, z terenu której gminy pochodzą odpady komunalne przyjęte do skupu i następnie przekazane do recyklingu.** Natomiast jeżeli gmina formalnie **nada takiemu punktowi skupu surowców wtórnych status punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w rozumieniu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i w umowie z prowadzącym punkt zapewni prowadzenie ewidencji, która pozwoli na identyfikację miejsca, z którego pochodzą odpady komunalne, wówczas odpady te będzie można wliczyć do uzyskanego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.**”*

Gmina, która chciałaby w swoim sprawozdaniu ująć odpady zebrane w punkcie skupu i przekazane do recyklingu, musiałaby więc wykazać, że po pierwsze ujmuje ona w sprawozdaniu odpady o charakterze komunalnym, a po drugie, że są to odpady pochodzące z jej terenu.

Ad. 2)

Czy można wykorzystać informacje składane do Urzędu Marszałkowskiego w ramach rocznego sprawozdania, podmiotu prowadzącego punkt skupu, do wyliczenia przez gminę w danym roku poziomów recyklingu?

Obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów wynika z art. 66 u.o. Prowadzenie ewidencji jakościowo - ilościowej odpadów zostało nałożone na posiadacza odpadów, przy czym posiadaczem odpadów jest zgodnie z definicją wynikającą z art. 3 ust.1 pkt 19 u.o. „*wytwórca odpadów lub osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjną nieposiadająca osobowości prawnej, będące w posiadaniu odpadów*”. Obowiązek prowadzenia ewidencji spoczywa więc także na podmiocie zbierającym odpady, a więc m. in. podmiocie prowadzącym punkt skupu złomu i surowców wtórnych.

Ewidencję odpadów prowadzi się – w przypadku posiadaczy odpadów - z zastosowaniem następujących dokumentów:

- a) karty przekazania odpadów,
- b) karty ewidencji odpadów,
- c) karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych,
- d) karty ewidencji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- e) karty ewidencji pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Dokumenty ewidencji odpadów, o których mowa, zawierają poza danymi podmiotu zbierającego, informacje o **miejscu pochodzenia odpadów** (w poprzednim stanie prawnym dane o pochodzeniu odpadów) oraz odpowiednio: miejscu przeznaczenia, częstotliwości zbierania odpadów, sposobie transportu oraz przewidywanej metodzie przetwarzania odpadów. Przywołany przepis art. 67 ust. 3 u.o. pozwala na uzyskanie danych, które mogłyby być wykorzystane przez gminy, niemniej podkreślić należy, że rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, nie jest dostosowane do wskazanej zmiany w przepisach dotyczących ewidencji odpadów. Funkcjonujące na rynku karty ewidencji i przekazania odpadów, nie muszą więc zawierać danych niezbędnych gminom.

W tym miejscu wskazać należy także na regulację art. 72 u.o., zgodnie z którą posiadacz odpadów jest obowiązany do przechowywania dokumentów ewidencji odpadów przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym sporządzono te dokumenty. **Posiadacz odpadów jest obowiązany do udostępniania dokumentów ewidencji odpadów na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzania kontroli.** Marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych, wytwarzania, przetwarzania odpadów albo miejsce zamieszkania lub siedzibę transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów, **w drodze decyzji, zobowiązuje posiadacza odpadów do przedłożenia dokumentów ewidencji odpadów**, w przypadku gdy sprawozdanie, o którym mowa w art. 73 i art. 75, budzi wątpliwości co do prawidłowości wypełnienia lub **gdy jest to niezbędne do prowadzenia innych postępowań z zakresu ochrony środowiska należących do jego własności.**

Jak wynika z powyższego, gminy tylko w nielicznych sytuacjach będą miały zapewnione prawo wglądu do wskazanych powyżej dokumentów.

Z kolei przepis art. 75 ust. 1 pkt 2 u.o. stanowi, że roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami sporządza prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami, z wyłączeniem prowadzącego odbieranie odpadów komunalnych, w zakresie:

- a) zbierania odpadów,
  - b) przetwarzania odpadów
- obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów.

Podmiot prowadzący punkt skupu surowców będzie więc co do zasady zobowiązany do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa.

Dostęp do wskazanego sprawozdania gmina ma zapewniony na podstawie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w przyszłości zaś na podstawie art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zgodnie z treścią którego *„Podmiot prowadzący rejestr publiczny zapewnia podmiotowi publicznemu albo podmiotowi niebędącemu podmiotem publicznym, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, nieodpłatny dostęp do*

danych zgromadzonych w prowadzonym rejestrze, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań”.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż art. 9q u.c.p.g., który nakłada na gminę obowiązek sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi nie wskazuje, na podstawie jakich danych sprawozdanie to winno zostać sporządzone. Z założenia ustawodawcy, sprawozdanie to winno zostać sporządzone w oparciu o informacje pochodzące od podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu gminy, które na podstawie art. 9n u.c.p.g. składają własne sprawozdania do gmin, oraz w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań składanych przez podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Niemniej, w ocenie opiniującej, nie ma przeszkód prawnych ku temu, by przy sporządzaniu sprawozdania wykorzystywać także inne dostępne gminie, wiarygodne źródła danych, np. dane pochodzące ze sprawozdań składanych innym organom publicznym, popartych dodatkowymi wyjaśnieniami podmiotu je składającego.

Jedną wątpliwość w tym zakresie, o czym mowa także poniżej, budzić może zapis wzoru sprawdzania składanego przez gminy określonego w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Wzór przesądza bowiem, że w sprawozdaniu podaje się informację „o masie poszczególnych rodzajów odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych oraz o sposobie ich zagospodarowania” i podaje się „poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy”. Niemniej użycie w sprawozdania sformułowania „odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych”, nie powinno być rozstrzygające, skoro liczy się poziom recyklingu względem całego strumienia odpadów komunalnych (arg. z art. 3b u.c.p.g.), a w wyliczeniach uwzględnia się odpady zebrane w tzw. PSZOK-ach, które odpady komunalne „zbierają”, nie zaś „odbierają” (por. art. 9na ust. 3 pkt 3 u.c.p.g.).

Wątpliwości praktyczne budzi jednak fakt, na ile informacje zawarte w tych sprawozdaniach będą pomocne przy ustalaniu poziomów recyklingu. Warto bowiem zaznaczyć, że sprawozdania, o których mowa, zawierają informacje o:

- a) masie i rodzajach odpadów,
- b) sposobie gospodarowania odpadami, o ile podmiot gospodaruje odpadami,

c) instalacjach i urządzeniach służących do przetwarzania tych odpadów, o ile podmiot przetwarza odpady.

W sprawozdaniu nie znajdują się więc ani informacje o tym, z jakich gmin pochodzą zebrane odpady, ani o tym, czy dany odpad ma charakter odpadu komunalnego, skoro odpady „surowcowe” są klasyfikowane pod kodami z grupy 15 niezależnie od źródła ich powstawania i tylko taka klasyfikacja znajdzie się w sprawozdaniu. Dane zawarte w sprawozdaniu mogą zostać wprawdzie zweryfikowane poprzez wystąpienie do właściwych podmiotów z prośbą o dodatkowe wyjaśnienia, niemniej gmina nie ma narzędzia, które pozwoliłoby na wyegzekwowanie rzetelnej odpowiedzi ze strony podmiotu zarządzającego punktem skupu.

Trudno doszukać się także podstaw prawnych do żądania od punktów skupu surowców informacji pochodzących z innych ewidencji wewnętrznych podmiotów prowadzących tego typu punkt, np. ewidencji prowadzonych dla celów podatkowych.

Ad. 3)

Czy można żądać od prowadzących skup surowców wtórnych dokonania wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych?

Pojęcie „*odbierania odpadów*” nie jest zdefiniowane w przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wykładnia literalna sformułowania „*odbieranie odpadów*” nakazuje odwołać się do znaczenia słowa „*odbierać*” w języku potocznym. Zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego „*odbierać*” oznacza „*przyjąć coś, czego się poprzednio nie posiadało*”, „*zabrać komuś coś, co posiada*”. W świetle powyższego, za „*odbieranie odpadów*” uznać można by zarówno odbieranie pojemników z odpadami z nieruchomości, jak i przyjmowanie odpadów w miejscu do tego przeznaczonym.

Niemniej taki sposób rozumienia pojęcia „*odbieranie odpadów*” budzi uzasadnione wątpliwości, głównie z uwagi na funkcjonujące na gruncie przepisów ustawy o odpadach pojęcie „*zbierania odpadów*”. Poprzez zbieranie odpadów rozumie się „*...gromadzenie odpadów przed ich transportem do miejsc przetwarzania, w tym wstępne sortowanie nieprowadzące do zasadniczej zmiany charakteru i składu odpadów i niepowodujące zmiany klasyfikacji odpadów oraz tymczasowe magazynowanie odpadów, o których mowa w pkt 5 lit. b.*” (art. 3 ust. 1 pkt 34 u.o.). Kierując się zasadą racjonalności ustawodawcy, należałoby przyjąć, że pojęcia „*odbierania odpadów*” i „*zbierania odpadów*” mają różne znaczenie. Gdyby więc przyjąć, że „*odbieranie*

odpadów” obejmuje także przyjmowanie ich w miejscu do tego przeznaczonym, trudno byłoby odróżnić tą czynność od zbierania odpadów w tym miejscu. Stąd, kierując się wykładnią systemową i celowościową, te dwa obszary aktywności gospodarczej należałoby odróżnić, przyjmując, że punkt skupu surowców wtórnych jedynie zbiera dostarczone mu odpady (przy czym podmiotem dostarczającym nie konieczne musi być właścicielem nieruchomości), nie zaś odbiera je od właścicieli nieruchomości. W takim też kierunku idzie praktyka organów orzekających w tego typu sprawach oraz ostatnie zmiany w przepisach, które m. in. odróżniają podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości od podmiotów prowadzących punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które „zbierają” odpady.

Z powyższych względów, możliwość żądania od prowadzących skup surowców wtórnych dokonania wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych budzi uzasadnione wątpliwości.

Ad. 4)

Czy istnieje inny sposób umożliwiający objęcie wyliczeniem uciekającego gminom faktycznie zbieranego strumienia tych odpadów?

Jako alternatywną możliwość wskazać należy uznawanie punktów skupu surowców wtórnych za „punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych”, o których mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wobec braku definicji „punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych” nie sposób przyjąć – kierując się wyłącznie wykładnią językową omawianych przepisów - by punktem takim miałby być tylko punkt stworzony przez gminę w ramach realizacji obowiązku z art. 3 ust. 2 pkt 6 i 2b u.c.p.g. Wskazane przepisy mówią bowiem tylko o tym, że na gminie spoczywa obowiązek utworzenia takiego punktu, nie przesadzając wprost by tworzenie tego typu punktów przez inne podmioty – a więc niejako poza „gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi” - miało być zakazane. Wniosek taki można wyciągnąć co najwyżej – kierując się wykładnią celowościową – z celów, jakim służyło wprowadzenie nowych regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i z założenia, że gmina ma przejąć władztwo nad odpadami komunalnymi.

Przyjęcie, że skupy surowców wtórnych są także „punktem selektywnego zbierania odpadów komunalnych” oznaczałoby, że podmiot je prowadzący – na podstawie art. 9na u.c.p.g. – składałby gminie roczne sprawozdanie obejmujące informacje o masie:

1) poszczególnych rodzajów zebranych odpadów komunalnych, w tym o odpadach ulegających biodegradacji, oraz sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do których zostały przekazane zebrane odpady komunalne;

2) pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania powstałych z zebranych przez podmiot odpadów komunalnych;

3) odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i do recyklingu, powstałych z zebranych przez podmiot odpadów komunalnych;

4) odpadów budowlanych i rozbiórkowych będących odpadami komunalnymi przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku powstałych z zebranych przez podmiot odpadów komunalnych.

5. Podsumowanie.

Reasumując powyższe rozważania wskazać należy, że odpady komunalne trafiające do punktów skupu surowców wtórnych powinny być z założenia ustawodawcy uwzględnione przy obliczaniu poziomu odpadów komunalnych poddanych recyklingowi w danym roku kalendarzowym.

Poważne problemy praktyczne budzi jednak sposób pozyskania przez gminy wiarygodnych danych, które mogły by posłużyć do wyliczenia poziomów, o których mowa. Problem ten można rozwiązać dwojako:

Po pierwsze, gmina może w tym zakresie bazować na sprawozdanych składanych przez tego typu podmioty do właściwego Marszałka, przy czym dane zawarte w sprawozdaniach należałoby uzupełnić, zweryfikować w drodze dodatkowych wyjaśnień pozyskiwanych od podmiotów prowadzących tego typu punkty.

Po drugie, po wejściu w życie nowego przepisu art. 9na u.c.p.g. można forsować pogląd, że punkty skupu surowców wtórnych, w sytuacji, gdy zbierają odpady komunalne, są „*punktem selektywnego zbierania odpadów komunalnych*” (nawet w sytuacji, gdy gmina nie jest związana z nimi żadną umową, która pozwalałaby uznać je za PSZOK utworzony w ramach realizacji przez gminę obowiązku z art. 3 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g.), a co za tym idzie są zobowiązane do składania sprawozdań, o których mowa w przywołanym przepisie.

Oczywiście wobec zgłoszonych powyżej wątpliwości rozwiązaniem najbardziej pożądanym byłoby uregulowanie wskazanej kwestii na poziomie ustawowym, niemniej pozostaje to na chwilę obecną jedynie postulatem względem ustawodawcy.

Katarzyna Skiba – Kuraszkiewicz

radca prawny

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis, Zajac i Wspólnicy sp. k.

Plac Solny 16, 50-062 Wrocław

Tel: +48 71 326 51 40

Email: katarzyna.skiba-kuraszkiewicz@sdzlegal.pl

Email: wroclaw@sdzlegal.pl

www.schindhelm.com